

Den fredlöse. dramatisk dikt i en akt /

Strindberg, August,

National Library
of Sweden

Trädet på torget.

Arma telning lilla, nyss i skogen spirad
Upp ur bädd af vilda smultronblommor sirad,
Nu du står på torget, sandbeströdt och krattadt
Och af höga, hvita murar omkringfattadt.

Ej i tjärnens spegel får du dig betrakta,
Höra ränniln porla under mossan sakta,
Låta sångens fogel vid ditt hjerta bygga,
Vallbarns söndagstankar trofast öfverskygga.

Nu du står och trånar här bland grus och stenar,
Stundom hvassa saxen stympar dina grenar;
Knappt de skygga hjertblad fram ur höljet bryta,
Förrän damm fördunklar deras rena yta.

Stadens färd och oro stämmer kring dig möte,
Synd och sorger hviska här i qvällens sköte.
Knappt din gröna brudkrans första gång blir bunden,
Förrän stoftet sudlat den i knoppningsstunden.

Derför som af blygsel späda kronan svigtar,
Då för blomstermästarn du ditt öde biktar,
Ack, med fläckad fågning, fremling och allena,
Skyld i dina lockar liksom Magdalena!

CARL SNOILSKY.

Den Fredlöse.

Dramatiskt Dikt i en akt af *August Strindberg*.

Uppförd på K. Dram. Teat. 1871.

PERSONER:

THORFINN.

VALGERD.

GUNLÖD.

GUNNAR.

ORM.

Bipersoner.

På Island omkring 1100.

En stuga. Dörr i bakgrunden. Vindögon tillslutna med träluckor. Vägghängda bänkar, med högbanken på venstra sidan.

Högbänkstolparne sirade med bilder af Odin och Thor. Eld på ärilen, midt på golvet. I taket rökfång. Vägghjelkarne behängda med saxsvärd, yxor och sköldar.

GUNLÖD står vid det öppna vindögat och blickar utåt. Genom detsamma skönjer man hafvet, belyst af norrsken. VALGERD sitter vid ärilen och spinner.

VALGERD.

Stäng vindögat!

GUNLÖD tiger.

VALGERD.
 Gunlöd!
 GUNLÖD.
 Du talade, moder!
 VALGERD.
 Hvad gör du?
 GUNLÖD.
 Jag ser på hafvet.
 VALGERD.
 När skall du lära dig glömma?
 GUNLÖD.
 Tag från mig allt — men låt mig behålla minnet!
 VALGERD.
 Se framför dig, eller stupar du!
 GUNLÖD.
 Hvem lastar den starke vikingen, att han ser tillbaka då han lemnar sin strand!
 VALGERD.
 Du har haft tre vintrar att göra ditt afsked på!
 GUNLÖD.
 Du sade rätt: tre vintrar, ty här blef aldrig sommar.
 VALGERD.
 När drifisen smälter blir det vår!
 GUNLÖD.
 Norrskenet smälter ingen is!
 VALGERD.
 Ej dina tårar heller.
 GUNLÖD.
 Du såg mig aldrig gråta.
 VALGERD.
 Jag hörde det, och så länge du gör så, är du barn.
 GUNLÖD.
 Jag är ej något barn.
 VALGERD.
 Vill du bli qvinna, så lid, men lid tyst.
 GUNLÖD.
 Jag skall slå bort sorgen, moder.
 VALGERD.
 Nej, nej! Göm henne som det dyraste du eger! Kornet får icke ligga ofvan jord, om det skall bli ax och kärna. Du har

en djup sorg. Den skall bära stor frid och stor glädje.

GUNLÖD *efter något uppehåll.*
 Jag skall glömma.
 VALGERD.
 Allt?
 GUNLÖD.
 Jag skall försöka!
 VALGERD.
 Vill du glömma din faders hårdhet?
 GUNLÖD.
 Den har jag glömt!
 VALGERD.
 Vill du glömma att det var en tid, då din fäderneboning stod vid Bråvikens strand, att sunnan qvad visor i ekskogen, när isbandet gick upp, och granen doftade och finkarne qvittrade i linden och Baldersbrå vyssjade dig till sömn på grönan äng — vill du glömma detta, då du nu hör skrakarne klaga på de nakna skären och nordans snöstormar tjuta kring de krumpna dvergbjörkarne?
 GUNLÖD.
 Ja!
 VALGERD.
 Vill du glömma att du haft en barn-domsvän, som din far slet dig ifrån, för att rädda dig undan hvite Krist!
 GUNLÖD *med förtviflan.*
 Ja! Ja!
 VALGERD.
 Nu gret du.
 GUNLÖD *förvirrad.*
 Det gick någon på svalen. Kanske far är kommen hem!
 VALGERD.
 Vill du nu dagligen minnas, utan tårar, att vi bo i de eviga isarnes land, flyktiga från Svea rike och här hotade af kristnamännen, ehuru vi ej äro blotare, därför att vi ej vilja låta oss döpas och kyssa biskopens hand. Har du talat vid någon af de kristne sedan vi kommo hit?
 GUNLÖD *efter en paus.*
 Nej! — — — Säg, moder, är det sant att far skall bli jarl på Island?
 VALGERD.
 Låt det ej bry dig, barn!

GUNLÖD.

Ack! Då fruktar jag han kommer att fara illa med de kristne?

VALGERD.

Fruktar du?

GUNLÖD.

Det går någon derute.

VALGERD *orolig.*

Såg du draken på fjorden i morse?

GUNLÖD.

O ja! Det är ett sällsordt nöje!

VALGERD.

Bar han Thorfinns märke?

GUNLÖD.

Det kunde jag ej skönja.

VALGERD.

Tag dig i akt flicka!

GUNLÖD.

Är det i qväll jag får gå ut?

VALGERD.

I morgon, det vet du.

GUNLÖD.

Moder!

VALGERD *i det hon går ut.*

Se efter elden!

GUNLÖD ser en stund efter modern, derpå tar hon försigtigt fram ett kors med Jesusbild, ställer det på högbanken och faller på knä.

Krist! Krist! Förlåt mig denna lögnen jag sade. *Springer upp, då hon ser bilderna på högbanksstolparne.* Nej, jag kan icke bedja då de stygga bilderna se på mig. *Hon söker en annan plats.* Helige Sankt Göran och heliga — — — ack, att jag ej skall minnas hur biskopen kallade henne — Gud! Gud! — Kasta mig icke i skärselden för denna syndens skull — jag skall bedja hela den långa svåra bönen på munkaspråket — credo — credo — in patrem — ack, jag har ju glömt den också — jag skall skänka fem stora vaxljus åt Guds moders altare nästa gång jag kommer till kapellet — credo in patrem omnipotentem — *kysser ifrigt korset.*

Sång utanför, beledsagad af citterspel.

Och riddaren for uti österland,
Att bedja för kärestan sin,

O Krist, tag jungfruns själ i din hand,
I himmelrik för henne in! —
Jag kommer väl åter när linden hon blommar.

I somrarne tvenne han dröjer kvar,
Der näktergaln sjunger i qväll,
Och messor han håller båd' nätter och dar
I heliga grafvens kapell —
Jag kommerväl åter när linden hon blommar.

När palmerna knoppas vid Jordans strand,
Då ber han en bön till sin Gud,
Att åter få vända hem till sitt land
Och trycka i famnen sin brud.
Jag kommer väl åter när linden hon blommar!

GUNLÖD som vid sångens början sprungit upp och lyssnat dertill, går efter dess slut till dörren och skjuter för bommen, men gör detta så långsamt att Gunnar hinner komma in.

GUNNAR inträder, klädd som korsriddare, med cittra på axeln.

Omfamning.

GUNLÖD sliter sig lös och går mot dörren.

GUNNAR.

Du är rädd för mig — hvad är det,
Gunlöd!

GUNLÖD.

Så tog du mig aldrig i famn förr.

GUNNAR.

Vi voro barn då!

GUNLÖD.

Du har rätt — vi voro barn då. *Paus.*
Hvad betyder den der silverfalken du bär i skölden. Jag såg honom i morse på din drake.

GUNNAR.

Du såg min drake, du kände min sång, och du ville ändå stänga dörren för mig; hur skall jag förstå dig, Gunlöd?

GUNLÖD.

Ack, fråga mig ingenting, jag är så underlig till mods; men sitt ner och låt mig tala vid dig!

GUNNAR *sätter sig.*

Paus.

GUNNAR trycker henne i sin famn.

Gunlöd! Gunlöd! Har snön fallit så tätt, att minnet frusit bort? Sjelfva jökul derute kan ju gråta eld, och du är kall som en snövind; men tala — tala! — Hvarför är du här, hvad har hänt?

GUNLÖD.

Svårt har hänt, värre kan hända, om du stannar längre — *springer upp*. Gå innan min far kommer!

GUNNAR.

Tror du jag släpper dig nu — jag, som sökt dig i långa år? Då jag ej i hemlandet kunde finna dig, gick jag att i strid med saracener och blåmän söka dig på andra sidan grafven, men min tid var ej kommen, och då det blef vår fjerde gången efter vår skilsmessa, fick jag höra att du fans här. Nu har jag dig, och du vill att jag skall lemna dig ensam i detta hedningamörker!

GUNLÖD.

Jag är ej ensam!

GUNNAR.

Din far älskar dig ej — din mor förstår dig ej och båda äro hedningar.

GUNLÖD.

Jag har kristna vänner!

GUNNAR.

Du blef då kristen, Gunlöd! Den heliga jungfrun har hört min bön.

GUNLÖD.

Ja! Ja! O, lät mig kyssa korset du bär på din axel, det har du ju fått vid den heliga grafven?

GUNNAR.

Och nu ger jag dig den kristna broderskyssen, den första, Gunlöd, du fått af mig.

GUNLÖD.

Du får aldrig kyssa mig mer!

GUNNAR.

Men, säg mig, hur blef du kristen?

GUNLÖD.

Först trodde jag på min far — han var så stark; se'n trodde jag på min mor — hon var så god; sist trodde jag på dig — du var så stark och så god och

— så skön; och när du for bort, stod jag så ensam — mig sjelf kunde jag aldrig tro på, ty jag var så svag. Då mindes jag din Gud, som du så ofta bedt mig älska — och jag bad till honom.

GUNNAR.

Och de gamle gudarne?

GUNLÖD.

Dem har jag aldrig kunnat tro på, fastän far har befallt mig det — de äro så onda.

GUNNAR.

Och hvem lärde dig bekännelsen och gaf dig Kristusbildn?

GUNLÖD.

Biskopen.

GUNNAR.

Och det vet ingen?

GUNLÖD.

Nej, ingen, ty jag har måst dölja det för min mor, och det oroar mig ofta.

GUNNAR.

Och din far gömde dig här, att ej de kristna skulle se dig?

GUNLÖD.

Ja, och nu är han på väg från Norge, der han skaffat folk, ty han vill bli jarl på ön!

GUNNAR.

Det förbjude Gud!

GUNLÖD.

Ja — ja — men du får ej dröja, ty han väntas hem i qväll.

GUNNAR.

Näväl, der bortom Hjørleifsnäset ligger min drake; ut till hafs! Det blåser landvind, och innan första hanegället äro vi vid Orkney.

GUNLÖD.

Ack ja!

GUNNAR.

Snart äro vi i Östergötland; der står sommaren ännu grön, och der skall du bo på min borg, som jag bygt der din faders gård låg!

GUNLÖD.

Står den ej kvar?

GUNNAR.

Nej, han blef uppbränd.

GUNLÖD.

Af de kristne?

GUNNAR.

Du är så ifrig, Gunlöd.

GUNLÖD.

Jag vände jag heldre då vore hedning.

GUNNAR.

Hvad säger du, flicka?

GUNLÖD.

Förlåt mig! Förlåt mig! — Jag är så vild till lynnes — och när jag ser de fromma kristna fara fram så —

GUNNAR.

Döda din tanke, den är gudlös. Ser du denna krans?

GUNLÖD.

Hvar tog du den?

GUNNAR.

Du känner dessa blommor, Gunlöd?

GUNLÖD.

De ha vuxit i min faders örtagård; får jag dem?

GUNNAR.

Gerna — men hvad behöfver du dem, då vi resa?

GUNLÖD.

Jag skall se på dem, när den långa vintern kommer: granen skall minna mig på skogens grönska och sipporna på den blå himmelen.

GUNNAR.

De äro ju vissnade.

GUNLÖD.

Det tänkte jag icke på!

GUNNAR.

Derföre följ mig från detta förfärliga land dit bort der vår barndom flydde och lef så fri som fogeln bland blommor och solljus och värme! Du skall ej behöfva smyga dig till Herrans tempel när klockan manar till sabbath. O, du skall se den nya kyrkan med det hvälfda taket och de höga pelargångarne och höra djeknarnes sång då biskopen tänder virak vid högaltaret. Der skall du fira din gudstjenst

med de kristne — och du skall få se att ditt hjerta skall glömma allt!

GUNLÖD.

Skall jag fly från min mor?

GUNNAR.

Det skall hon förlåta dig en gång.

GUNLÖD.

Men min far skall kalla mig feg, och det får han ej.

GUNNAR.

Det må du lida för din tro's skull.

GUNLÖD.

Thorfinns dotter var aldrig feg.

GUNNAR.

Din far älskar dig ej och skall hata dig, när han blir kunnig om din omvändelse.

GUNLÖD.

Det må han göra — men han skall aldrig förakta mig.

GUNNAR.

Nu är du feg, Gunlöd!

GUNLÖD.

Nej! Är det ej större att bära hans hat än att fly hans förakt!

GUNNAR.

Du dagtingar med din kärlek, Gunlöd!

GUNLÖD.

Kärlek?! — — — Jag minnes min amma berättade: det var en jungfru, hon hade en vän, som for bort, sedan var hon aldrig glad mera, hon satt blott och sömmade silke och guld, hvad hon sydde fick ingen se, och när man sporde henne, så grät hon, och när man frågade hvarför hon grät, svarade hon ej, utan endast grät; sedan blef hon blek om kinden, och hennes moder rädde säng. Då kom en gammal qvinna dit och hon sade att — det var kärlek. Gunnar, jag grät aldrig, då du for bort, ty far säger, det är skam att gråta, jag sömmade aldrig silke och guld, ty det har mor ej lärt mig, hade jag då icke kärleken?

GUNNAR.

Du har ofta tänkt på mig under dessa långa år?

GUNLÖD.

Jag har så ofta drömt om dig, och när jag i morse stod vid vindögat, der jag så gerna står, och blickade ut åt hafvet, och såg din drake dyka upp i öster, blef jag så orolig; men jag visste ju ej, att det var din drake.

GUNNAR.

Hvarför ser du så gerna utåt hafvet?

GUNLÖD.

Du frågar så mycket!

GUNNAR.

Hvarför ville du stänga dörren för mig?

GUNLÖD tiger.

GUNNAR.

Hvarför stängde du den ej?

GUNLÖD tiger.

GUNNAR.

Hvarför tiger du?

GUNLÖD *brister i häftig gråt.*

GUNNAR.

Du gråter, Gunlöd, och du vet ej hvarför! Jag vet det — du har kärleken.

*Tar henne i famn och kysser henne.*GUNLÖD *sliter sig lös.*

Du får ej kyssa mig — gå!

GUNNAR.

Ja — och du skall följa mig.

GUNLÖD.

Jag tar ej bud af dig. Jag vill ej lyda dig.

GUNNAR.

Jökuln kastar eld — dess förr slocknar han.

GUNLÖD.

Du har stört min frid — för evigt — gå och låt mig glömma dig!

GUNNAR.

Vill du veta hvad silfverfalken med bandet betyder? Det är den vilda flickan som jag skall tänja.

GUNLÖD.

Du! — Gå, innan jag hatar dig! — Mig har ännu ingen böjt!

GUNNAR.

Vilda blod — än sjuder det af vikinga-

elden — men den skall slockna! Gunlöd — ett dygn väntar jag dig — och du skall komma — mild som dufvan, när hon söker skydd, fastän du nu likt falken vill flyga öfver molnen. Jag håller ännu i bandet — det är din kärlek — och den kan du ej slita. När nästa afton skymmer, kommer du — till dess farväl!

Går mot dörren, der han stannar.

GUNLÖD tiger.

GUNNAR.

Farväl!

GUNLÖD.

Får väl se, du stolte riddare, hvem som kommer först. När denna krans grönskar härnäst, kommer jag. *Kastar kransen på elden. Under det han brinner, blir hon stående tankfull, när han brunnit upp, brister hon i våldsam gråt och faller på knä. Gud! Gud! Böj mitt hårda sinne — förr blir jag ej ditt barn — ack, att han skulle gå! Skyndar till dörren — i detsamma inkommer VALGERD — går förbi Gunlöd fram till elden.*

VALGERD.

Hvarför har du ej skött om elden?

GUNLÖD tiger.

VALGERD *lägger sin hand på Gunlöds hjerta.*

Du har en hemlighet?

GUNLÖD.

Ja, moder, ja!

VALGERD.

Göm henne väl!

GUNLÖD.

Nej, jag måste tala — jag kan icke längre —

VALGERD.

När såg du en mor, som icke visste sin dotters hemlighet?

GUNLÖD.

Hvem har sagt dig min?

VALGERD *sträft.*

Torka af dina tårar!

Paus.

GUNLÖD.

O, låt mig gå ut — på fjellet — till stranden — här är så qvaft!

VALGERD.

Gå upp på loftet — så får du vara ensam!

EN TRÄL *inkommer.*

VALGERD.

Hvad vill du?

TRÄLEN.

Jarlens lurar höras utom skären och stormen har vuxit!

VALGERD.

Har mörkret fallit?

TRÄLEN.

Ja, och ett hiskligt mörker!

Paus.

GUNLÖD.

Skicka ut en snäcka — två — så många som finnas.

TRÄLEN.

Alla snäckorna äro ute på jagten!

GUNLÖD.

Tänd upp vårdkasar!

TRÄLEN.

Virket är så vått, att vi ej haft så mycket som en spån på ärilen hela långa qvällen.

VALGERD.

Gå!

TRÄLEN.

Hvad skall det nu bli af jarlen?

VALGERD.

Bryr det dig?

TRÄLEN *går.*

GUNLÖD.

Du har ej glömt din skymf?

VALGERD.

Och ej min hämnd — man bär ej hand på en jarladotter!

GUNLÖD.

Näväl! Nu är stunden kommen — tag din hämnd, så här — jag skall lära dig! *Tar ett bloss.* Sätt nu detta bloss i högra vindögat, så stjelper du; sätter du det i venstra, så hjälper du . . .

VALGERD.

Ge mig stickan och gå din väg!

GUNLÖD.

Det finnes ett offer som kan blidka dina gudar — offra din hämnd! *Går.*

VALGERD *tar blosset och går hastigt till venstra vindögat, hvilket hon öppnar — man hör lurar utanför.*

Du slog mig, Thorfinn — jag svär att hämnas — jag skall åtminstone förödmjuka dig med en välgerning.

GUNLÖD, *som obemärkt af Valgerd inkommit, faller henne om halsen.*

Tack, moder!

VALGERD *brydd.*

Har du ej gått? . . .

GUNLÖD.

Nu kan jag gå . . .

Går.

VALGERD *ensam vid luckan.*

Du ropar på hjälp, du starke man, som alltid halv dig sjelf. *Lurstötur.* Hvar är nu din kraft — hvart tager ditt kungarike vägen? *En väderil skakar luckan och släcker blosset.* VALGERD *far förskräckt upp och tänder blosset ånyo.* O! — han förgås — hvad skall jag göra! — Bedja! Till hvem? — Odin? Njord? Agir? — Jag har anropat dem i fyra gånger tio år, men aldrig ha de svarat! Jag har blotat, men aldrig ha de hulpit. Du, Gud, hvad du än må heta — du mäktige, som låter solen gå upp och ned, du väldige, som råder öfver vind och vatten, till dig vill jag bedja. Dig vill jag offra min hämnd, om du räddar honom!

ORM *inkommer oförmärkt.*

God qväll, fru Valgerd! Tan på er kappan, luften är skarp!

VALGERD *brydd, stänger luckan och tar ned blosset.*

Välkommen, Orm!

ORM.

Tack, fru.

VALGERD.

Hur är dig, Orm?

ORM.

Drägligt nog, när man kommer till brasan.

VALGERD *otåligt.*

Hur gick färden, menar jag?

ORM.

Det blir en lång saga.

VALGERD.

Gör henne kort!

ORM.

Jo, som I veten, skulle vi fara till Norge för att skaffa folk och timmer!

VALGERD.

Orm!

ORM.

Fru Valgerd!

VALGERD.

Du har ej sagt ett ord om jarlen.

ORM.

Han I sport ett ord om er make?

VALGERD.

Hvar är han? Lefver han?

ORM.

Jag vet ej!

VALGERD.

Du vet ej? Du, hans fosterbroder? Hvar skiljdes du från honom?

ORM.

Åh, långt ute på fjorden. Det var lustigt, mån I tro — I skullen ha sett honom, så han sam med min harpa i handen. Den hade han lofvat hålla reda på; hafstängen hade snott sig i hår och skägg, så att man var frestad att tro, det vore necken sjelf. I detsamma kom en våg, stor som ett hus — —

VALGERD.

Och sedan? . . .

ORM.

Sedan — såg jag aldrig min harpa mer!

VALGERD.

Orm! Du söker skämt, då din herre och broder kanske förgås derute. Jag befäller dig, gå genast och sök honom! Hör du!

ORM.

Hvad går åt er? Förr frågaden I aldrig stort efter er make. Nu kunnen I ha' tid att ge mig en drick öl, innan jag går!

VALGERD.

Värm dina knän vid spiseln, jag skall gå — jag skall trotsa våg och storm!

ORM *tar hennes händer.*

Qvinna! qvinna! — I ären ändå qvinna!

VALGERD *rred.*

Släpp min hand!

ORM.

Nu är jarlen räddad!

VALGERD.

Räddad!

ORM.

Ja, han har fått igen er — och det är just hans kraf nu! — *Går.*

VALGERD *Thorfinns och Orms röster höras utanför. Thorfinn skrattar högt.*

Jarlen kommer — han skrattar, det har jag aldrig hört. O, här är något förfärligt å bane!

*Thorfinn och Orm inträda.*THORFINN *skrattande.*

Det var en dråplig syn.

ORM.

Ja, det lofvar jag!

VALGERD.

Välkommen hem, make!

THORFINN.

Tack, hustru! Har du varit ute i regnet. Du är våt i ögonen!

VALGERD.

Du är så lustig —

THORFINN.

Lustig — ja! ja!

VALGERD.

Hvad blef af dina drakar?

ORM.

De gingo till botten, så när som på en.

VALGERD *ull Thorfinn.*

Och du kan ändå vara glad.

THORFINN.

Hå! Det växer mycket timmer nordanfjells!

ORM.

Nu vore det kanske på tiden att få sig något till lifs!

THORFINN.

Du talar väl! Tag fram öl, hustru, så muntra vi oss.

ORM.

Och så tacka vi gudarne, som räddat oss.

THORFINN.

När skall du växa ifrån de der sagorna, Orm!

ORM.

Hvarför vill du tvinga din hustru och din dotter att tro på dem?

THORFINN.

Qvinnfolk måste ha gudar.

ORM.

Hvem tror du halp dig derute?

THORFINN.

Det gjorde jag sjelf!

ORM.

Och ändå skrek du på Åke Thor, när den der stora vägen slök dig!

THORFINN.

Det lög du!

ORM.

Orm lög aldrig!

THORFINN.

Orm är skald!

ORM.

Thorfinn sväljde visst för mycket hafsvatten, när han skrek på hjälp — efter han är så salt i munnen!

THORFINN.

Håll styr på din tunga, Orm!

VALGERD *med horn.*

Se här fosterbröder! Jag dricker för eder sänja och bättre lycka till nästa sjötåg!

THORFINN.

Jag förbjuder dig att tala mer om detta!

De dricka. THORFINN tar hornet från munnen och frågar:

Hvar är barnet?

VALGERD *orolig.*

Hon är på loftet!

THORFINN.

Kalla hit henne!

VALGERD.

Hon är visst sjuk!

THORFINN *blickar skarpt på Valgerd.*

Hon skall komma!

VALGERD.

Det vill du ej!

THORFINN.

Hörde du mitt ord?

VALGERD.

Det är ej ditt sista!

THORFINN.

Mannen har blott ett, men qvinnan skall alltid ha det sista!

VALGERD *vekt.*

Du hånar mig.

THORFINN.

Du är vred, tror jag.

VALGERD.

Du skrattar så mycket i qväll! *Gär.*

THORFINN.

Orm! Jag fick en tanke!

ORM.

Är han stor — så göm på honom. Det är ondt om stora tankar!

THORFINN.

Såg du på min hustru?

ORM.

Jag ser aldrig på andras hustrur.

THORFINN.

Hur vänlig och blid hon var.

ORM.

Hon tyckte det var synd om dig!

THORFINN.

Synd om mig?

ORM.

Ja, ty den sorg som skrattar är en sorg till döden — tänkte hon!

THORFINN.

En qvinna kan ej tänka!

ORM.

Nej! — Inte med hufvudet, men med hjertat; därför har hon mindre hufvud, men större bröst än vi!

THORFINN.

Onda aningar plåga mig!

ORM.

Stackars Thorfinn!

THORFINN.

Mitt barn! . . . Orm! När hon kommer skall du bjuda henne dricka ur hornet för Asa-Odin.

ORM.

Räfven vädrar mot vind — jag förstår!

TRORFINN.

Var beredd — de komma.

ORM.

Om du är hård mot barnet, Thorfinn,
får du med mig att göra!VALGERD och GUNLÖD *inkomma,
den sednare synes sömndrucken.*

GUNLÖD.

Välkommen hem, fader!

THORFINN.

Är det sanning?

GUNLÖD *tiger.*

THORFINN.

Du är sjuk?

GUNLÖD.

Jag mår ej rätt väl!

THORFINN.

Jag fruktar det!

ORM.

Gunlöd — nu skall du tömma det sig-
nade hornet för Odin, som räddade din far
ur sjönöd.*Tar hornet — för det öfver elden och
räcker det åt Gunlöd — alla tömma
sina utom Gunlöd.*THORFINN *bäfvande.*

Drick, Gunlöd!

GUNLÖD *kastar hornet på golf-
vet — går fram och lägger
sitt hufvud i Thorfinns knä.*Hör mig, fader: jag är kristen, gör
med mig hvad du vill — min själ kan
du dock ej förderfva — henne skola Gud
och alla helgon skydda!THORFINN *utom sig af smärta
och vrede, stiger upp — skju-
ter undan Gunlöd och vill tala
— orden svika honom — han
sätter sig lyst ned på bänken.*ORM *går till kvinnorna och
talar sakta vid dem. De gå
mot dörren, då GUNLÖD sprin-
ger tillbaka och ställer sig mot
Thorfinn.*

GUNLÖD.

Nej! Jag går ej — jag måste tala, att
ej du, min far, må gå i grafven med en

lögn — ty hela ditt lif har varit så!
Jag skall offra den barnsliga vördnaden —
kärleken har jag aldrig känt — och visa
dig, hvilken oerhörd skuld du samlat öfver
ditt hufvud. Vet! Du har lärt mig hata
— ty när gaf du mig kärlek — du lärde
mig frukta den store Thorfinn Jarl och du
har lyckats — ty jag bäfvar för din hård-
het och jag hyser vördnad för dina många
år och dina stora bragder — men du lärde
mig aldrig älska min far! — Du stötte
bort mig hvar gång jag ville komma till
Dig — Du förgiftade min själ — men nu
ser Du Guds straff. — Du har gjort mig
till en niding — ty så är jag i detta
ögonblick, men jag kan ej annat. Hvi
hatar Du min tro — jo den är kärleken
och din är hatet! — O fader! Fader! Jag
ville bli din ålders tröst — jag ville kys-
sa molnen från din panna — jag ville
smeka dina hvita lockar och komma Dig
att glömma sorgerna som hvitnat dem —
jag ville stödja Dig när en gång dina steg
började stapla — O! Glöm hvad jag sagt
— öppna Din famn nu *på knä* och tag mig
upp — se på mig mildt — en enda gång
— innan det blir för sent — säg ett ord
... *springer upp* — O, jag fryser ihjel af
dina blickar! — Du vill ej? — Jag skall
bedja om kraft att förbanna Dig!

*brister i gråt och går följd
af Valgerd.*ORM *går fram till Thorfinn.*

THORFINN.

Sjung, Orm!

ORM.

Orm sjunger bara lögner!

THORFINN.

Ljug då!

ORM.

Var sanningen så bitter?

THORFINN.

Hvad säger Du!

ORM.

Åhja — Du skall få höra mera af mig
— sedan — Nu skall jag lugna odjuret
med en vacker osanning! *fattar harpan och
framsäger följande gråde
med harpslag mellan hvar
visa.*

När vårvind gick fram
Öfver vaggande sjö

Och brodden bröt upp
Ur den bruna mull,
Då drog drotten
Draken ur lidret,
Att fresta färden
På fradgande våg.

Med stäffen vi lade
Mot Leiregård
Då drucko vi mjöd
Hos Dana-drotten.
Foro vi östanled
Till Micklegårds salar,
Vi njöto drufvan
Hos svartögd mö.

Men hissades härsköld
I högan mast,
Der bräcktes brynjor
Och klöfvos sköldar.
Och pilarne sjöngo
»Det är vår», »Det är vår»
Som safven ur björken
Ur såren sprang blod.

Ej qvinna vågade
Sin famn oss neka.
Från bonden vid plojen
Vi togo vårt kraf.
Och gömde han tredsken
Sitt gods och gull,
Vi stekte hans boskap
Vid lågan af hans gård.

O herrligt, herrligt,
Det lifvet var! —
När hafstrollen spände
Mot jernbandad stäf,
Då slog af lifslust
Vikings hjerta,
Då klungo från harpan
Dråpliga qväden.

Och nordmannastyrkan
I skaldernas qväden
Då sjöngs öfver hela
Verlden den vida. —
Nu rosta svärden
Och dyrkas svaghet,
Men sjökonung sofver
Vid sotig härd.

Hvad mände skalden sjunga
I bragdlös tid?

Stålsträng ej likar sig
Till joller och flärd.
Hänga vill jag harpan,
Hänga den på vägg,
Sen mitt afsked jag sjöng
Till stordåd och kraft.

THORFINN *vaknande upp ur
sina tankar.*

Är det slut?

ORM.

Ja det brukar bli slutet på visan.

THORFINN.

Orm, Du är min vän!

ORM.

Hm — måtte väl det!

THORFINN.

Jag saknar lugn.

ORM.

Det finns två sätt att få lugn: det ena, att aldrig göra hvad man ångrar; det andra, att aldrig ångra hvad man gör!

THORFINN.

Och om man redan har gjort hvad man ångrar?

ORM.

Thorfinn! Du ångrar således din hårdhet mot barnet?

THORFINN *häftigt.*

Jag ångrar aldrig något, och hvad barnet angår —

ORM.

Hör Du Thorfinn har Du aldrig tänkt på ditt tillryggalagda lif?

THORFINN.

Tänka må kättingar göra vid brasan, handla var mitt lif!

ORM.

Hvad ämnar Du nu ta' Dig till?

THORFINN.

Hvad jag ämnar ta' mig till?

ORM.

Ja!

THORFINN *skakad, tiger.*

ORM.

Ser Du bara hur den lilla tanken slog

Dig; tänk då om en stor tanke kom på Dig. — Hvarför törs Du ej se Dig tillbaka? Jo Du är rädd att få se en hisklig syn!

THORFINN.

Låt det förflytna vara begrafvet?

ORM.

Nej! Jag skall rivna upp de döda ur sina högar och de skola stirra på Dig med sina tomma ögon, tills Du faller samman af bäfvan och ångest — och då skall Du se att Du med all din kraft ej var någon man!

THORFINN.

Hvad pratar Du, din vettvilling?

ORM.

Skrik Du; Du är bara en pojke ännu; ja Du, jag såg stora långa barn med yfvigt skägg och grånadt hår och krokig rygg också.

THORFINN.

Håll munnen, Orm!

ORM.

Skrik så att stugan ramplar — sanningen kan Du ändå inte öfverrösta.

THORFINN.

Tig, innan jag slår Dig —!

ORM.

Slå till; slå ihjäl mig, ryck tungan ur min mun, sanningen skall ändå ropas med kopparlurar i dina öron; »ditt lif var en lögn!»

THORFINN *kufvande vrede och smärta.*

Orm, jag ber Dig — tala ej mera!

ORM.

Jo, Thorfinn, jag skall tala! Känner Du hur marken gungar under Dig. — Det betyder jordbäfning! Hela världen bäfvar i dessa dagar, ty hon skall till att föda — hon skall föda fram en herrlig hjelte, under grufliga smärtor. — Öppna dina ögon och se! Ser du hur Österns folk kämpar mod Vesterns? — Men snart skall bröllopet stånda — och facklor skola tändas i tusendetal och hela jorden skall stråla af frid och glädje — ty han skall födas den nye, den starke, den sköne drotten, som skall herrska öfver alla folk — hvars spira heter kärlek och hvars krona heter

ljus — och hvars namn är den nya tiden! — Icke Christus icke påfve. — Thorfinn, mins Du sagan om Thor hos Utgårdas Loke? Katten lyfte han högt så att trollen bleknade — ur hornet drack han så djupt, att trollen bäfvade — men när käringen fällde honom på knä — då skrattade trollen! Det var tiden som besegrade honom och det är tiden Du har kämpat emot och som slagit Dig. — Det är tidens Herre — det är Guden som krossat Dig!

THORFINN.

Jag har aldrig känt någon annan Gud än min egen kraft, och den tror jag på!

ORM.

Du känner honom icke; Du som så länge legat i fejd med honom. Det var han som dref Dig från ditt fädernesland och Du trodde Dig undfly honom — det var han som slog sönder dina skepp och dränkte ditt kungarike, och din makt var slut — det var han som slet ditt barn ifrån Dig, och Du påstod att Du saknade lugn — det var han —

EN BUDBÄRARE *inträder.*

Är Du Thorfinn Jarl?

THORFINN.

Det är jag.

BUDBÄRAREN.

Du gjorde strandhugg vid Reydafjord i våras!

THORFINN.

Jag gjorde så!

BUDBÄRAREN.

Der plundrade Du och brände hos Hallfred på Thorvaller.

THORFINN.

Ja!

BUDBÄRAREN.

Sen for Du dina färde!

THORFINN *tiger.*

BUDBÄRAREN.

Nu har Alltinget förklarat Dig fredlös och nämnt ditt namn niding. Din gård skall brännas och hvem som vill tar ditt lif.

Fienderna äro öfver Dig; därför fly medan det är tid — fly i denna natt!

Han går; det blir ett uppehåll.

ORM.

Vet Du hvem det var?

THORFINN.

Det må Du spørja!

ORM.

Det var ett bud från den gamla — tiden!

THORFINN.

Tyst kältring.

ORM.

Tiden vill ej våld! Du kränkte den och han slår Dig.

THORFINN.

Tiden kan ej kraft — därför dyrkar han svaghet.

ORM.

Thorfinn! Då Du kom till ön svor Du frid — Du har brutit din ed, Du har kränkt din ära — därför dör Du som niding!

THORFINN.

Kallar Du mig ock niding!

ORM.

Ja!

THORFINN.

Törs Du bryta en ed — törs du kallas niding!

ORM *tiger.*

THORFINN.

Stackare! Det är Du som fjettrar mig, då jag vill flyga. Du lindar Dig som en Orm kring mina ben — släpp mig!

ORM.

Jag har svurit fostbrödraeden.

THORFINN.

Den bryter jag!

ORM.

Det kan Du ej!

THORFINN.

Då sparkar jag dig undan!

ORM.

Det blir vår död!

THORFINN.

Är Du man Du, Orm?

ORM.

Jag blef bara skald!

THORFINN.

Derför blef Du aldrig något!

ORM.

Jag visste hvad jag ville, men kunde intet. — Du kunde allt, men Du visste ej hvad Du ville!

THORFINN.

Tack för din sång! Farväl!

ORM.

Hvem skall sjunga din drapa?

THORFINN.

Korparne!

ORM.

Törs Du dö? Thorfinn?

THORFINN.

Jag törs mer än dö — jag törs bli glömd!

ORM.

Du var alltid starkare än jag. Farväl! Vi råkas! *går.*THORFINN *allena.*

Ensam. Ensam! Ensam!

paus.

Jag mins, det var en höst —
 Dagjemningsstormen gick med våld
 Fram öfver Englands haf. — Min drake
 krossades
 Och jag blef ensam kastad på ett ödsligt
 skär! —
 Sen blef det stillt — O, hvilka långa dygn!
 Blott molnfri himmel öfver mig
 Och ändlöst djupblått haf omkring mig!
 Ej ljud af liftyld varelse! —
 Ej måsen väckte mig med sina skri!
 Ej ens en kåre kom den lätta våg
 Att svalpa mot en sten —
 Det föreföll mig som jag sjelf var död.
 Jag högljudt talade och skrek,
 Men rösten skrämde mig,
 Och torkan band min tunga.
 Blott hjertats jemna slag i bröstet
 Mig minde att jag fanns!
 Men när en stund jag lyssnat till dess ljud,
 Jag snart ej mer det hörde.
 Då for jag upp af bäfvan full
 Och så hvar gång, tills jag i vanmakt föll.
 När då jag vaknade till slut — jag hörde

Invid mig sakta slag lika hjertats
 Jag hörde flåsande från mun som ej var min,
 Och modet växte åter i min själ.
 Jag såg mig om
 Det var ett själdjur, som sig sökte hvila;
 Det såg på mig med ögon fuktiga
 Som om medlidande med mig dem fyllt.
 Nu var jag mera ej allena;
 Jag sträckte ut min hand att smeka
 Dess sträfva kropp. — Då flydde det
 Och jag var dubbelt ensam.
 Nu står jag ock på skäret —
 Hvad fruktar jag? Jo ensamheten!
 Hvad är då ensamheten? —
 Det är jag sjelf! —

skakad.

Hvem är jag då, att mig jag rädes?
 Ar jag ej Thorfinn Jarl den starke,
 Som böjde tusen viljor under sin?
 Som aldrig kräfde vänskap eller älskog,
 Men sjelf bar sina sorger!
 Nej! Nej! Jag är en annan!
 Och därför rädes Thorfinn starke
 För Thorfinn svage! —
 Hvem stal min kraft? Hvem slog mig?
 Mån det var hafvet? Slog jag icke hafvet
 Tre gånger tio resor och det slog mig
 Blott en — men då till döden!
 Det var då starkare — Det är en Gud!
 Men hvem slog hafvet, så att still det låg,
 Då nyss det rasade? Hvem? Hvem? Hvem?
 Det var den starkaste?
 Hvem är då Du den starkaste!
 O svara, att jag må Dig tro!
 Han svarar ej! — Allt är så tyst!
 Nu hör jag åter hjertats slag!
 O, hjälp! Hjälp!
 — *går till dörren, ropar Valgerd!*

TRÄLEN.

I ropaden, herre jarl!

THORFINN *lugnar sig.*

Du hörde vilse!

TRÄLEN.

Får jag gå då, herre?

THORFINN *lägger sin hand på
 hans axel.*

Nej, Du skall stanna en stund här hos
 mig. Tänd bloss, många bloss; här är
 så mörkt — och lägg ved på ärilen —
 jag fryser. —

TRÄLEN *efter att ha lagt ved
 på elden och tändt bloss kring
 väggarne.*

Viljen I intet annat?

THORFINN.

Du skall uträtta några befallningar.

TRÄLEN.

Ja, herre!

THORFINN.

Hur manstarka äro vi?

TRÄLEN.

Åh, halftredje tjoget, tror jag.

THORFINN.

Är Du rädd för att dö, träl?

TRÄLEN.

Skall väl ej vara det, när jag väntar
 bli salig! *gör korstechnet.*

THORFINN.

Hvad betyder det der?

TRÄLEN.

Det har biskopen lärt oss!

THORFINN.

Jag glömde att Du är kristen!

TRÄLEN.

Hur viljen I ha mig i tjenst, I som
 ären hedning!

THORFINN.

Jag vill visa hur litet jag aktar hvad
 man tror — — — Vi skola sätta dubbla
 bommar för norra porten!

TRÄLEN.

Ja, herre! Men tron är starkare än hun-
 dra bommar —

THORFINN.

Har jag frågat Dig?

paus.

Hur gick det till när I blefven kristna
 här på ön?

TRÄLEN.

Åh — Det var mycket lättare än man
 kunde tro. De bara öste vatten på oss,
 under det biskopen läste i en stor bok;
 och så fingo vi hvar sin hvit skjorta!

THORFINN.

Du skall säga åt de tolf starkaste att ta
 sina nya yxor — hör du det!

TRÄLEN.

Ja, herre! *vill gå.*

THORFINN.

Du får ej gå ännu!

paus.

Mins du hvad der stod i den der stora boken?

TRÄLEN.

Inte har jag stort i minnet, men det kommer jag ihog, att det var på tal om två våldsmän, som blifvit hängda på kors ihop med Guds son — men den ena kom till himlen.

THORFINN.

Blef han också vattenöst?

TRÄLEN.

Nej, det sade inte biskopen!

THORFINN.

Vet Du om vi ha några hästar på stallet?

TRÄLEN.

De äro visst ute på bet, jag skall se efter.

THORFINN.

Stanna!

paus.

Kan Du dö med lugn i denna natt?

TRÄLEN.

Ja, om jag bara hann göra en bön först. —

THORFINN.

Får man lugn då?

TRÄLEN.

Ack ja, herre!

THORFINN *stiger upp och tar en bågare.*

Du skall få den här om Du beder för mig.

TRÄLEN.

Det är för litet!

THORFINN.

Du skall få tio; men om Du nämner ett ord derom — tar jag ditt lif!

TRÄLEN.

Det hjälper ej om I också gåfven mig hundra. — I skolen bedja sjelf!

THORFINN.

Jag kan ej! Men jag befaller Dig!

TRÄLEN.

Jag skall lyda; men I fån se att det ej hjälper. — Jesus Krist, förbarma Dig öfver denna arma syndare, som tigger om din nåd!

THORFINN.

Det är lögn — jag tigger aldrig om något!

TRÄLEN.

Sen I att det intet hjälper nu!

THORFINN.

Tag ner min brynja och hjälp mig.

TRÄLEN *hjelper honom.*

I stån ju ej stilla — jag kan ej knäppa söljorna!

THORFINN.

Du är en stackare!

TRÄLEN.

Men I darren ju i hela kroppen.

THORFINN.

Det ljuger Du!

VALGERD och GUNLÖD *komma.*

TRÄLEN.

Får jag gå nu?

THORFINN.

Gå!

VALGERD *träder fram.*

Du ropade mig!

THORFINN.

Det är ej sant!

VALGERD.

Dina ovänner äro öfver Dig!

THORFINN.

Hvad kommer det dig vid?

VALGERD.

Rusta Dig. Jag har hört hvad som timat!

THORFINN.

Då likar sig bäst att I gömman Er på svalen!

EN NY BUDBÄRARE *(inträder).*

Thorfinn Jarl — vi äro här! Vill Du gifva Dig?

THORFINN *tiger.*

BUDET.

Du svarar ej! Så låt dina qvinnor gå — ty stugan din skola vi sätta eld på.

THORFINN *tiger.*

BUDET.

Ditt svar!

GUNLÖD *som stått vid dörren går fram tar en yxa från väggen.*

Jag skall ge Dig svaret! Illa månede Jarl Thorfinn ha fostrat dotter sin och litet månede hans hustru älska honom, om nu de skulle svika. Der har Du svaret! *kastar yxan för hans fötter.*

BUDET.

Du är manstarkare än jag trodde, Thorfinn. — För din dotters skull skall Du få rum att falla som om du ej varit niding. Gör dig redo till strid ute på vallen! *går.*

THORFINN *till Valgerd.*

Skam Dig, fega trolösa qvinna, som så illa vårdade min skatt. — Du gjorde mitt barn till min fiende!

GUNLÖD.

O fader! Är jag väl din fiende?

THORFINN.

Du är kristen; dock ännu är det ej för sent. Vill Du afsvärja hvita Krist?

GUNLÖD.

Aldrig — men jag vill följa Dig i döden!

VALGERD.

Thorfinn! Du kallade mig feg! Det må jag lida — men trolös; deri gjorde Du mig orätt! Om jag ej älskat Dig så varmt som söderns qvinnor sägas älska — så har jag dock varit Dig trofast genom ett helt lif och jag har svurit följa Dig — så är ju gammal sed. Se här har jag redt min grafhög — (*öppnar en lucka i golfvet*) — här vill jag dö — under dessa sotiga bjelkar som varit vittnen till mina sorger — tillsammans med dessa hög-bänkstolpar, som visade oss vägen hit, vill jag gå upp i lågorna och med röken skall min ande stiga mot Gimle!

GUNLÖD.

Skall jag då stå ensam sedan? O, låt mig följa Eder!

VALGERD.

Nej, barn, Du är ung, Du kan ännu planteras om under en mildare sol; men den gamla furan dör på sin rot!

GUNLÖD.

Fader! Fader! Du får ej dö! Jag skall rädda Dig!

THORFINN.

Du?

GUNLÖD.

Din frände Gunnar ligger bakom Hjärlifsnäs med sitt folk; skicka en träl dit ut på omvägar och han skall komma!

THORFINN.

Det var ur den källan Du öste ditt mod. Behåll din hjälp och gå Du om Du vill!

GUNLÖD.

Du får ej kalla mig feg; jag följer Dig moder; Du kan ej hindra mig!

THORFINN *går mot dörren döljande sin rörelse.*

VALGERD.

Nej, stanna, Thorfinn, och öppna en enda gång din stora själ att jag må lösa dina dunkla runor!

THORFINN.

Tror Du jag står och tyder mina runor för Dig. Vill Du ej lära tolka dem, så må de plånas ut när stenen vittrar.

VALGERD.

Du är ej den hårda sten Du synes; Du har känslor — visa dem — låt dem strömma ut — det skall skänka Dig frid!

THORFINN.

Mina känslor är mitt hjertblod — vill Du se det?

Man hör stridsbuller utanför, hvilket fortfar till dess Thorfinn åter kommer in. När Thorfinn hör det, vill han gå.

VALGERD.

O, stanna och säg ett ord till afsked!

THORFINN.

Qvinna, Du rifver ned min styrka med dina känslor — Låt mig gå! Leken har börjat!

VALGERD.

Säg ett farväl åtminstone!

THORFINN *med ansträngning*
döljande sin rörelse,
går.

VALGERD.

Den mannen böjer ingen.

GUNLÖD.

Gud gör det!

VALGERD.

Hans hårdhet är stor.

GUNLÖD.

Guds nåd än större!

VALGERD.

Lef väl, mitt barn!

GUNLÖD.

Törs Du lemna mig ensam qvar?

VALGERD *tar henne i famn.*

Ar Du beredd?

GUNLÖD.

Den heliga jungfrun beder för mig!

VALGERD.

Jag hoppas på den Gud som är kärle-
ken. —

GUNLÖD.

Och på den heliga Guds moder. —

VALGERD.

Henne känner jag ej. —

GUNLÖD.

Du måste tro på henne!

VALGERD.

Din tro är icke min!

GUNLÖD.

Förlåt mig...

Omfamning.

VALGERD.

På din plats nu!

GUNLÖD *öppnar vindögat och*
skådar ut derigenom.

VALGERD *ställer sig vid golf-*
luckan med ett bloss.

GUNLÖD.

Striden är skarp, moder!

VALGERD.

Ser Du Jarlen?

GUNLÖD.

Han står midt i portlidret.

VALGERD.

Hur ter han sig?

GUNLÖD.

Allt viker för honom.

VALGERD.

Är han trött?

GUNLÖD.

Än håller han sig rak. Se hvilket
norrsken!

VALGERD.

Ha många stupat?

GUNLÖD.

Jag kan ej urskilja det — de dra sig
utom skidgården. Himlen är röd som
blod!

Paus.

VALGERD.

Tala — hvad ser Du!

GUNLÖD *med liflig glädje.*

Silfverfalken!

VALGERD.

Hvad såg Du?

GUNLÖD.

Jag såg en falk!

VALGERD.

Det betyder olycka!

GUNLÖD.

Far kommer!

VALGERD.

Är han sårad?

GUNLÖD.

O, nu faller han!

VALGERD.

Stäng till dörren — och se'n i Guds
namn!

GUNLÖD.

Nej, inte ännu — ett ögonblick!

VALGERD.

Är Du feg?

GUNLÖD.

Nej! Nej! *går mot dörren.*

Stridsbullret aftager småningom.

THORFINN *staplar in blek och*
sårad.

Vänta!

VALGERD går emot honom.

Paus.

THORFINN sätter sig i hög-
bänken.

Kom hit!

VALGERD och GUNLÖD gå till ho-
nom.

*Han stryker undan Gunlöds
lockar — kysser hennes pan-
na, derpå fattar han Val-
gerds hand.*

THORFINN.

Se mitt hjertblod nu!

VALGERD stiger upp för att
ta blosset.

Nu är vårt afsked gjort!

THORFINN.

Stanna... och lef med ditt barn!

VALGERD.

Min ed!

THORFINN.

Hela mitt lif var en bruten ed — och
jag hoppas ändå. Det är större att lef-
va — —

*ORM inkommer sårad, stan-
nar i dörren.*

Får jag komma?

THORFINN.

Kom!

ORM.

Har du fått lugn nu?

THORFINN.

Snart! Snart! smeker kvinnorna.

ORM.

Då äro vi färdiga att resa?

THORFINN ser på Valgerd
och Gunlöd.

Icke ännu!

ORM sätter sig på en bänk.

Skynda Dig om Du vill ha sällskap?

THORFINN.

Orm, är Du kristen?

ORM.

Det må Du spörja!

THORFINN.

Hvad är du då... gåta?

ORM.

Jag var allt — jag var intet — jag
var skald!

THORFINN.

Tror Du något?

ORM.

Jag fick en tro!

THORFINN.

Hvem gaf Dig den?

ORM.

Tviflet, sorgen!

THORFINN till VALGERD.

Valgerd — gif mig Din hand — så
der — håll fast — hårdare — Du får ej
släppa henne förr än det blir slut!

*GUNNAR inkommande, stan-
nar i dörren.*

THORFINN.

Hvem är der?

GUNNAR.

Du känner mig!

THORFINN.

Jag känner din röst, men mina ögon
se Dig ej!

GUNNAR.

Jag är din frände — Gunnar!

Paus.

THORFINN.

Stig fram!

*GUNNAR står kvar och ser
forskande på Gunlöd.*

THORFINN.

Är han här?

*GUNLÖD stiger upp — går
med länysamma steg och
sänkt hufvud mot Gunnar,
tar hans hand och leder ho-
nom till Thorfinn der de
falla på knä.*

THORFINN lägger sina händer
på deras hufvud.

Gud!

dör.